

ŁÓDZKI UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU
im. HELENY KRETZ

BIULETYN

Łódź.....luty 2020

Nr 2 (41) rok akademicki 2019/2020

Od redakcji

Tyle się wydarzyło w poprzednim semestrze, że nie wiadomo, co polecić uwadze Czytelników.

Zacznijmy więc od spraw najważniejszych: kolejna nagroda dla Chóru; ogólnopolski sukces naszych koleżanek, które zostały wyróżnione przez „ę” za rozwijanie idei wolontariatu wśród słuchaczy UTW na rzecz społeczności lokalnej; spóźniony wieczór promocyjny jubileuszowego tomiku warsztatów literackich „Głosy Łodzi”; pierwszy test językowy, który zastąpił dotychczasowe dyktando; nasza nagroda na Festiwalu Mediów „Człowiek w zagrożeniu”. O tym wszystkim piszemy na stronach Wydarzeń.

Poza tym stałe pozycje: felieton dr Brygidy Butrymowicz, rozmowa Biuletynu (wiadomo z kim: z Romą Szczocarz i Wiesią Kozłowską), nowe propozycje dla miłośników turystyki. Nie przeoczcie, Koleżanki i Koledzy, rozbudowanych relacji z życia naszych sekcji, w których dzieje się wiele ciekawych rzeczy. Można o nich poczytać, ale i obejrzeć w fotokronice. Ostatnie strony oddajemy sekcjom artystycznym, czyli naszym literatom, plastynom i fotografikom.

Miłej lektury!

Spis treści

3	Głos ma prezes Alicja Korytkowska
5	Wydarzenia (Inauguracja, Chełmno – miasto zakochane... w chórach! Człowiek w zagrożeniu, Mistrz poprawnej polszczyzny, Promocyjny wieczór, Zając w teorii i w praktyce)
12	Plastyka
13, 16, 17, 35	Fotokronika
14, 18, 36	W sekcjach
19	Nasza rozmowa: Roma Szczocarz i Wiesława Kozłowska
20	Plan zajęć: lektoraty
22	Plan zajęć: wykłady
24	Plan zajęć: sekcje zainteresowań
26	Plan zajęć: tematy zajęć w sekcjach
30	Plan zajęć: zajęcia sportowe
31	Gerontologia: felieton dr Brygidy Butrymowicz
32	Turystyka
37	Byli wśród nas: Marian Skolasiński
38	Dorobek sekcji artystycznych: sekcje plastyczne
40	Dorobek sekcji artystycznych: warsztaty fotograficzne
42	Dorobek sekcji artystycznych: warsztaty literackie

Koleżanki i Koledzy!

Miniony semestr przyniósł wiele wydarzeń, o których znajdą Państwo informacje na dalszych stronach Biuletynu. Ja skupię się na omówieniu niektórych z nich.

Na zaproszenie dyrekcji przedszkola prowadzonego przez Uniwersytet Łódzki nawiązaliśmy z tą placówką współpracę. Jej zasady ustaliły w czasie spotkania panie: Marianna Kaczewiak – starościna warsztatów literackich i Jadwiga Pruszyńska – starościna sekcji plastycznej. Zarówno one, jak i inne osoby z obydwóch sekcji będą spotykały się z przedszkolakami, by czytać im bajki i wiersze, bawić się z nimi przy użyciu prostych instrumentów muzycznych czy też wspólnie z dziećmi malować. Pierwsze spotkanie odbyło się na początku lutego (kol. Marianna Kaczewiak czytała dzieciom książeczki). Trzymam kciuki za powodzenie tej akcji.

Słuchacze sekcji historycznej uczestniczyli 16 stycznia br. w wyjątkowym wykładzie, zatytułowanym „O zajęcu w słodkim sosie...”. Poprowadził go prof. dr hab. Maciej Kokoszko – kierownik Katedry Bizancjum, dziekan Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ. Pan Profesor nie tylko prezentował swój warsztat pracy badawczej, ale także dał nam poznać efekty kulinarnych umiejętności. Bo Pan Profesor wszystkie potrawy przygotował osobiście, na dodatek wedle starożytnych przepisów. Zgromadzeni słuchacze skusumowali je z ochotą, oczywiście po wysłuchaniu niezwykle ciekawego wykładu. Liczymy, że w przyszłości będziemy mogli uczestniczyć w podobnym wydarzeniu. Dziękuję Panu Profesorowi, ale także tym słuchaczom, którzy zaangażowali się w organizację tego wydarzenia, zwłaszcza starościnie sekcji historycznej, kol. Urszuli Portalewskiej.

Chór pod kierunkiem pani mgr Aleksandry Ryłko-Sutowicz jest naszym najlepszym ambasadorem, a o jego kolejnych sukcesach przeczytają Państwo w dalszej części Biuletynu. Ja chcę jedynie przypomnieć, że w bieżącym roku Chór ŁUTW będzie obchodził jubileusz dwudziestolecia działalności. Czy uwierzą Państwo, że w zespole są jeszcze osoby, które śpiewają w nim od samego początku? Z tym większym żalem przyjąłem do wiadomości informację, że znakomita solistka, śpiewająca od blisko dwudziestu lat koleżanka Longina Poniatowska postanowiła – ze względu na stan zdrowia – zrezygnować z dalszego uczestnictwa w UTW. Myślę, że nie tylko w mojej pamięci na zawsze pozostaną utwory wykonywane przez Nią solo lub w duecie z kolegą Edwardem Wróblewskim. Jak wspaniale brzmiał Jej ciepły, radosny sopran, zwłaszcza wsparty pięknym, mocnym tenorem pana Edwarda! Z całego serca dziękuję za chwile wzruszeń i radości.

W ubiegłym semestrze Polski Związek Brydża Sportowego zaproponował nam współpracę uważając, że gra w brydża jest doskonałym ćwiczeniem umysłu i świetnym sposobem na przeciwdziałanie różnym chorobom. Uruchomiliśmy więc zajęcia w dwóch grupach – dla początkujących i zaawansowanych, na które zgłosiło się blisko 30 osób. Prowadzący zajęcia pan Tomasz Modrzejewski, mistrz świata w brydżu sportowym, okazał się człowiekiem bardzo sympatycznym, niezwykle cierpliwym i życzliwym. To sprawiło, że uczestnicy zajęć szybko zdobyli pewne umiejętności i przekonali się, jak wiele satysfakcji przynosi gra w brydża.

Postanowiliśmy więc, że zajęcia będą kontynuowane w kolejnym semestrze. Uruchomione zostaną dwie grupy: dla już „wtajemniczonych” oraz dla tych, którzy dopiero chcą poznać lub przypomnieć sobie zasady gry. Zainteresowani będą mogli zapisać się w pierwszym tygodniu zajęć nowego semestru (ostatni tydzień lutego), bezpośrednio po wykładach ogólnych. Tak więc rozszerzamy naszą ofertę o kolejne zajęcia pozwalające ćwiczyć umysł.

W nowym semestrze mamy dla słuchaczy jeszcze jedną ciekawą propozycję: cykl spotkań poświęcony szeroko rozumianej rehabilitacji. Dyrekcja Szpitala Zakonu Bonifratrów zaproponowała nam współpracę. Jej realizacją będą cztery spotkania przeprowadzone przez rehabilitantów tej placówki, w czasie których dowiemy się dużo o ćwiczeniach kręgosłupa i stawów kolanowych. Będzie też wyjątkowy wykład przeprowadzony przez pracownika Szpitala poświęcony ziołom (szczegóły w tabeli na str. 29).

Na koniec przedstawię nieco statystyki na temat naszego UTW.

Na dzień 31 grudnia 2019 mieliśmy 1245 słuchaczy (1107 kobiet i 138 mężczyzn).

Struktura wykształcenia: 725 osób ma wyższe wykształcenie, 510 osób – wykształcenie średnie, 10 osób – inne.

Struktura wieku: 169 osób ma mniej niż 65 lat, 689 mieści się w przedziale wieku 66-75 lat, 316 osób ma 76-85 lat, 55 osób ma 86-90 lat. Aż 16 osób jest już w wieku powyżej 91 roku życia!!!

Naszą najstarszą słuchaczką jest koleżanka

Wanda Kowalska.

Jest w ŁUTW od 1997 roku, w tym roku skończy 96 lat
i nadal bierze czynny udział w zajęciach!

Mamy też sporą grupę nowych dziewięćdziesięciolatków. W tym roku ten wiek przekroczył aż 13 osób:

1. Julia Baran

2. Mieczysława Bęska-Siemińska

3. Zofia Bożena Dec

4. Irena Izabela Janicka-Świdorska

5. Stanisław Jędrzejczak

6. Barbara Leokadia Kowalska

7. Anna Korkuć

8. Ewelina Lucht

9. Zofia Reinelt

10. Zofia Sidor

11. Melania Uzarska

12. Stanisław Wiśniewski

13. Eugeniusz Zacharowski

Wszystkim Jubilatam składam najserdeczniejsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności oraz jeszcze wielu, wielu lat aktywnego uczestnictwa w ŁUTW.

Droży Jubilaci, jesteście potwierdzeniem, że niezwykle cenne jest nasze motto napisane przez Helenę Fryś, a które brzmi: „Nie ma na starość lepszego leku niż Uniwersytet Trzeciego Wieku”. Nie bez powodu przypominamy je na okładce każdego Biuletynu.

Na zakończenie pragnę z całego serca podziękować wszystkim koleżankom i kolegom, którzy przekazali na rzecz naszego stowarzyszenia 1 proc. podatku. Z tego tytułu uzyskaliśmy w ubiegłym roku kwotę 5792,60 zł. Apeluję o podobne działania w trakcie rozliczeń PIT za rok 2019. Z góry dziękuję.

Alicja Korytkowska

**Wspomagaj ŁUTW 1% swojego podatku.
ŁUTW jest organizacją Pożytku Publicznego
KRS nr 0000187020**

Jak zwykle zwracamy się z apelem, aby rozliczając się z dochodów za rok 2019, przekazali Państwo 1 proc. podatku na rzecz ŁUTW

14.10.2019. W Teatrze Polskim w Warszawie odbył się III Kongres Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Akredytowało się ponad 600 krajowych i 23 zagraniczne UTW. Nas reprezentowała prezes **Alicja Korytkowska**. Program Kongresu prezentował ogromny dorobek tego ruchu i jego niezwykle potencjał. Zaszczytnym tytułem Wielka Osobowość Środowiska Uniwersytetów Trzeciego Wieku uhonorowano dwie osoby: **Adama Bodnara** – Rzecznika Praw Obywatelskich i **Krzysztofa Kwiatkowskiego** – b. prezesa NIK, obecnie senatora RP. Ponadto w trakcie kongresu Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę” wyróżniło trzy UTW za „rozwijanie idei wolontariatu słuchaczy na rzecz społeczności lokalnej”. Wśród nich znalazły się nasze koleżanki: **Roma Szczocarz** i **Wiesława Kozłowska**. Serdecznie gratulujemy! (rozmowa z laureatkami na str. 19).

Od prawej: Alicja Korytkowska, Roma Szczocarz, Wiesława Kozłowska

04.11.2019. W Muzeum Archeologicznym przy placu Wolności rozpoczęły się uroczyste obchody 40. Dni Kultury Japonii w Łodzi. Aż do 8 listopada można było uczestniczyć w warsztatach, wystawach i projekcjach filmowych poświęconych Krajowi Kwitnącej Wiśni. Imprezę otworzył prof. **Masakatsu Yoshida**, który od 36 lat prowadzi u nas zajęcia. Z tej okazji otrzymał dyplom „za krzewienie kultury i języka japońskiego wśród słuchaczy ŁUTW”, który wręczyła Mu prezes **Alicja Korytkowska**.

16.11.2019. W Sali Lustrzanej Muzeum Miasta Łodzi odbył się uroczysty koncert jubileuszowy z okazji 10-lecia Chóru Uniwersytetu Łódzkiego. Na koncert wybrała się spora grupa naszych słuchaczy, zwłaszcza członków chóru. Zarówno nasz chór, jak i chór UŁ prowadzi ta sama osoba, mgr **Aleksandra Ryłko-Sutowicz**.

17.12.2019. Chór ŁUTW uczestniczył w XX Wojewódzkim Przeglądzie Twórczości Dojrzałej „Przystanek 60+. W ramach konkursu zatytułowanego „Piosenki świąteczne i zimowe” zaprezentował dwie pozycje: „O radosne święta” i „W wigilię pada” – piękną pastorałkę autorstwa Rafała Paczkowskiego i Jacka Cygana. Występ nie pozostał bez echa: chór otrzymał wyróżnienie. Gratulujemy!

18.12.2019. Bożonarodzeniowy koncert chóru poprzedziło wręczenie nagród zwycięzcom testu językowego (czyt. str. 10) oraz życzenia, złożone słuchaczom przez prezes Alicję Korytkowską: żeby nadchodzące święta były ciepłe i rodzinne, żeby nikt nie był w te dni samotny.

Występ chóru zapowiadała, jak zawsze, starościna, Janka Kiwalska. Ogromne brawa widowni rozlegały się po znanych wszystkim kolędach („Lulajże Jezuniu”, „Chrystus się rodzi”). Koncert zakończyło wspólne odśpiewanie „Bóg się rodzi”. A my gratulujemy chórowi, solistom oraz Grupie Impasto, która zapewniła niebanalne dekoracje. Dziękujemy za piękne spotkanie!

fot. Józef Gorzelańczyk

20.01.2020. W Małej Sali Obrad UMŁ odbyło się spotkanie z **Ewelina Skoczeń** z Fundacji „Ziemia i Ludzie” na temat „Możliwości stworzenia między-pokoleniowych centrów edukacji ekologicznej wśród lokalnych instytucji senioralnych”. Uczestniczyli w nim **Elżbieta** i **Jacek Bukowscy** z sekcji ekologicznej ŁUTW, którzy – korzystając z okazji – przekazali uczestnikom spotkania informację o naszej sekcji i sposobach jej działania. Spotkanie poprzedził wykład nt. nowych zasad segregacji śmieci.

27.01.2020. Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego zorganizował w ŁDK konferencję, omawiającą udział Rad Seniorów w dialogu z lokalnym samorządem. Uczestniczyło w niej około 200 osób z Łodzi i regionu. Wykład wprowadzający wygłosił łódzki socjolog i demograf, prof. **Piotr Szukalski**, który przedstawił problemy spowodowane zmniejszeniem przyrostu naturalnego i wynikające z tego zagrożenia. W konferencji wzięły udział: prezes **Alicja Korytkowska**, wiceprezes **Renata Cocyk** oraz **Ewa Wolińska**, **Elżbieta Dworniak** i **Janina Cynker**.

Inauguracja

Jak szybko płynie czas.... Koniec lata, koniec wakacji i oto 2 października 2019 roku rozpoczęliśmy kolejny, 41. już rok akademicki. Frekwencja znakomita, wszystkie miejsca zajęte, słuchacze okupowali nawet schody.

Po odsłuchaniu naszego hymnu powitały obecnych dwie zastępczynie wyjątkowo nieobecnej prezes Alicji Korytkowskiej – panie Jadwiga Weigt i Renata Cocyk. Na naszą uroczystość przybyli: wiceprezydent Łodzi Krzysztof Piątkowski, przewodniczący Rady Miejskiej prof. dr hab. Marcin Gołaszewski, senator Ryszard Bonisławski, przewodnicząca Społecznej Rady Seniorów Województwa Łódzkiego Janina Tropisz oraz Zbigniew Weremczuk, przewodniczący Miejskiej Rady Seniorów. Wszyscy oni złożyli słuchaczom życzenia wytrwałości w zdobywaniu wiedzy; pan senator, współpracujący z ŁUTW od lat znawca Łodzi i okolic, oprócz życzeń przekazał nam pochodzącą sprzed 39 lat pierwszą kronikę sekcji turystycznej. Została znaleziona na strychu domu nieżyjącej już uczestniczki tej sekcji. To niezwykła i cenna dla nas pamiątka. Dziękujemy!

Wykład inauguracyjny pt. „Literatura łódzka przed II wojną światową” wygłosił prof. dr hab. Tomasz Cieślak, prorektor UŁ. Po wykładzie nowi słuchacze zostali zaproszeni na spotkanie, w czasie którego usłyszeli wiele interesujących i przydatnych informacji na temat ŁUTW. Mamy nadzieję, że pozwoli im to lepiej funkcjonować w naszej społeczności i jak najpełniej korzystać z proponowanej oferty.

W kolejnym roku akademickim wszyscy, nowi i „starzy” członkowie naszego stowarzyszenia, jak zawsze, liczymy na interesujące wykłady, ciekawe dyskusje, twórcze spotkania w sekcjach, poznanie nowych ludzi, a także na rozwój każdego z nas.

Oby się nam spełniło!

Aleksandra Wiktorowska

fot. Roma Szczocarz

Przewodniczący Rady Miejskiej, prof. dr hab. Marcin Gołaszewski, życzy nam samych „piątek” i radości z odkrywania nowych pasji

Chelmno – miasto zakochanych ... w chórach!

Nasz chór pojechał do Chelmna, by 18 stycznia 2020 r. wziąć udział w XV Ogólnopolskim Konkursie Kolęd i Pastorałek. Ze znakomitą skutkiem – zdobył nagrodę „Brązowego Pasma” w kategorii chórów seniorów oraz Puchar Dyrektora Artystycznego Konkursu za „radość w śpiewaniu”. Otrzymał też dyplom i pamiątkową statuetkę. Serdecznie gratulujemy kolejnego sukcesu!

Nasze koleżanki i koledzy zaprezentowali cztery utwory, wybrane przez chórmiżnynię, mgr Aleksandrę Ryłko-Sutowicz („Radosne święta”, „Gore gwiazda”, „Jam jest dudka” i „My też pastuszkowie” – wszystkie wykonane na cztery głosy). Wspomina Zenon Weigt*: „Wieczorem wybraliśmy się na spacer po urokliwej, średniowiecznej Starówce miasta, którą zwiedzaliśmy ze wspianym przewodnikiem, panem Sławomirem. Na tle mijanych murów obronnych, kościołów, charakterystycznych budowli i miejsc nie tylko przedstawił nam historię Chelmna, ale i opowiedział szereg anegdot, związanych z życiem jego znakomych obywateli. I jak na miasto zakochanych przystało, uwieczniliśmy naszą obecność w Chelmnie robiąc zdjęcia w parku miejskim na „Ławeczce zakochanych”. Nasz spacer skończył się pod bramą Grudziądzką ze zbudowanym w niej bożonarodzeniowym żłóbkiem, gdzie mieszkańcy grodu mogli posłuchać kolęd wykonanych przez konkursowe zespoły. Również i my wzięliśmy udział w tym plenerowym kolędowaniu. Nie przeszkadzał nam nawet mroźny wieczór”.

Warto dodać, że w tym samym konkursie startował Akademicki Chór UŁ, prowadzony także przez „naszą” panią Aleksandrę i wyśpiewał w swojej kategorii „Złote Pasma”.

Raz jeszcze oddajmy głos Zenonowi Weigtowi: „Chelmno – miasto zakochanych, pozostanie w miłej pamięci, a organizatorom konkursu należą się słowa podziękowania za jego przygotowanie i kolędową atmosferę. Dziękujemy serdecznie pani Aleksandrze za trud włożony w przygotowanie chóru i zorganizowanie wyjazdu na konkurs, a naszej starościnie, Jance Kiwalskiej, za czuwanie nad sprawnym przebiegiem całego przedsięwzięcia”.

*pełna relacja kolegi Zenona Weigta na naszej stronie: www.3wiek.uni.lodz.pl

Niezbyt często możemy oglądać nasz chór „w cywilu”

fot. Aleksandra Ryłko-Sutowicz

fot. Zenon Weigt

Człowiek w zagrożeniu

Tegoroczny Festiwal Mediów „Człowiek w zagrożeniu” odbył się między 19 a 23 listopada 2019 r. Filmy prezentowano w Muzeum Kinematografii (plac Zwycięstwa) i w Fabryce Sztuki (ul. Tymienieckiego). Pokazano 24 polskie dokumenty i 10 reportaży telewizyjnych, ponadto 16 zagranicznych filmów dokumentalnych. Po latach przerwy do programu festiwalu powrócił reportaż radiowy.

Od dawna jedną z regulaminowych nagród wręczanych w czasie tego festiwalu jest nagroda rzeczowa ufundowana przez nasz UTW. Tym razem jury przyznało ją Magdalenie Majewskiej z Łódzkiego Ośrodka Telewizji Polskiej za reportaż „Doktorat z bezdomności” w którym, jak podkreślili jurorzy, poprzez niezwyklego bohatera poznajemy głębiej problem ludzi bezdomnych i dostajemy swego rodzaju lekcję zrozumienia i pokory wobec nich. Naszą nagrodę, obraz Haliny Urbańskiej (sekcja Impasto), wręczyły Magda Druri i Jadwiga Kucharczyk.

Grand Prix – statuetkę Białej Kobry oraz nagrodę pieniężną ufundowaną przez Miasto Łódź otrzymał dokument braci Sekielskich o problemie pedofilii w Kościele pt. „Tylko nie mów nikomu”, pokazywany już wcześniej w telewizji. W konkursie reportażu telewizyjnego wygrał film Moniki Meleń „Mali bohaterowie” (próbował odpowiedzieć na pytanie, jak ośwoić śmierć dziecka).

Niestety, w tym roku, jak i w poprzednich, niewielu spośród słuchaczy ŁUTW przychodziło na festiwalowe projekcje, a przecież „Człowiek w zagrożeniu” to możliwość obejrzenia najciekawszych filmów dokumentalnych i reportaży, które diagnozują otaczający nas świat i pomagają go zrozumieć.

Koleżanki i Koledzy, pamiętajcie o tej możliwości za rok, gdy impreza będzie się odbywać w Łodzi po raz trzydziesty!

fot. Roma Szczocarz

Od lewej: Magda Druri, Magdalena Majewska, Jadwiga Kucharczyk

Mistrz poprawnej polszczyzny

Mamy mistrza, a właściwie MISTRZYNIĘ, i to aż trzy: **Bożenę Szymańską, Krystynę Fortuniak i Barbarę Kowalską!**

Panie wzięły udział w konkursie „Mistrz poprawnej polszczyzny”, który zastąpił organizowane poprzednio Dyktando Seniora. Test sprawdzający znajomość poprawnej, pięknej polszczyzny napisało 35 osób (wśród nich tylko dwóch panów...). Sprawdzian przygotowały dr Danuta Zawilska i dr Izabela Różycka i to one – wraz z prezes Alicją Korytkowską – wręczyły zwyciężczyniom dyplomy i nagrody. Jakże? To oczywiście: Słowniki poprawnej polszczyzny, a zwyciężczyni ponadto otrzymała voucher na jednodniową wycieczkę, organizowaną przez naszą sekcję turystyczną. – W kolejnym roku akademickim odbędzie się podobny konkurs i już dziś zachęcam do przygotowań i do wzięcia udziału we wspólnej zabawie – mówi dr Danuta Zawilska, pomysłodawczyni konkursu.

Promocyjny wieczór

Przemysław Dakowicz
i jedna z autorek,
Elżbieta Boryniec

fot. Roma Szczocarz

Autorzy jubileuszowego tomiku „Głosy Łodzi”, który ukazał się w czerwcu 2019 roku z okazji 40-lecia ŁUTW, spotkali się z czytelnikami dopiero 18 grudnia. W Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Piłsudskiego przy ulicy Gdańskiej stawili się niemal wszyscy członkowie Warsztatów literackich, a także dr Przemysław Dakowicz, animator tomu. Choć już z nami nie współpracuje (prowadził zajęcia w roku akademickim 2016/2017 i 2017/2018), przygotował i moderował to promocyjne spotkanie. We wprowadzeniu podkreślił, że formuła tomiku miała za zadanie pokazać związek autorów z Łodzią i ich zakorzenienie w miejscu zamieszkania. W większości tekstów udało się to osiągnąć.

Spotkanie otworzył gospodarz obiektu, dyrektor Piotr Berczyński. Obydwóm Panom podziękowała prezes ŁUTW, Alicja Korytkowska.

Publiczność wysłuchała fragmentów utworów, które czytali sami autorzy. Ich sylwetki były wyczerpująco i różnorodnie prezentowane w postaci plansz, wyświetlanych w czasie każdego wystąpienia (również przygotował je dr Dakowicz). Nazajutrz po spotkaniu na profilu Biblioteki na Facebooku ukazał się foterwis z imprezy oraz notka, zakończona zdaniem: „Gratulujemy autorom literackiej ekspresji i życzymy kolejnych utworów i publikacji”.

Zając w teorii i praktyce

Na nietypowy wykład zaprosiła 16 stycznia tego roku sekcja historyczna. Miał tytuł „Kilka słów o zającu w słodkim sosie, czyli o pewnym przepisie z *De observatione ciborum* Anthimusa”, a prowadził go prof. dr hab. Maciej Kokoszko.

Druga, łacińska część tytułu brzmi tajemniczo? Nic dziwnego, pan profesor jest historykiem, dziekanem Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego i kierownikiem Katedry Historii Bizancjum UŁ, a wśród jego zainteresowań badawczych niepoślednie miejsce zajmuje kuchnia antyku i Bizancjum. Jak mogliśmy się przekonać, profesor Kokoszko nie tylko uprawia teorię, ale potrafi także świetnie gotować. Doceniliśmy to, wręczając Mu przed wykładem „kucharskie insygnia”, czyli piękny fartuch i dwa urokliwe nakrycia głowy, odpowiednie dla Szefa Kuchni. Prezent wzbudził aplauz sali.

Co było dalej, najlepiej opisuje Teresa Riemer-Rozmarynowska, której tekst zamieszczony na stronie internetowej ŁUTW przytaczamy poniżej.

Zając na słodko

Zając (na szczęście) nie przybył osobiście, ani w postaci żywej, ani przyrządzonej. Pojawił się tylko na kartach listów o jedzeniu z V w. Listy pisał do któregoś z Teodoryków pewien, chyba, lekarz, nie do końca zidentyfikowany. To wszystko niepewne, bo czasy były burzliwe i nikt nie miał głowy do porządnego zapisu wydarzeń (Herodot umarł ok. 425 p.n.e.). Rzym upada, Bizancjum tuż przed upadkiem. Zaczynają rządzić barbarzyńcy (Wizygoci, Ostrogoci?). Pan Profesor Kokoszko, licząc na naszą szczątkową znajomość łaciny (*Galia est omnis divisa in partes tres?*) przedstawił nam tekst w oryginale. I miał ważny powód, bo zawodowi tłumacze nie wiedzą na przykład, że w tym czasie w Europie nie znano goździków – a Pan Profesor to wie i potrafi nam pokazać inne rzadkie przyprawy, których sos do zająca wymaga. A sam sos, jaki? Autor listów tego nie precyzuje, więc drogą dedukcji/analogii Profesor przedstawia nam sos do wołowiny (młodej). I tak toczy się piękna i mądra opowieść. Po drodze dowiadujemy się, że Europa zaczęła się raczyć obficie cukrem dopiero w XIX wieku. Wcześniej był tylko miód. A do sosu trzeba go dodać – przecież zając jest na słodko.

Słuchamy z rozdziawionymi gębami. A na stołach piętrzą się góry sałat i pysznego chleba, czeka zupa z soczewicy, przyrządzona przez Pana Profesora (w dwóch wersjach ostrości) oraz klopsiki. Jego autorstwa. Tak się spotkała wielka wiedza ze smakowitą praktyką. Ale ucza!

Na koniec pyszne faworki własnej roboty, które spontanicznie przyniosła jedna z naszych koleżanek, Małgorzata Witczak. Dziękujemy.

Szczególne podziękowania należą się całemu Zarządowi za zorganizowanie wydarzenia. Mam nadzieję, że cdn.

Teresa Riemer-Rozmarynowska

Wyróżnienie w konkursie malarskim

fot. Marek Marciniak

W Wojewódzkim Konkursie Malarskim „100-lecie Województwa Łódzkiego”, ogłoszonym przez Łódzki Dom Kultury, wyróżnienie za pracę „Moja Łódź” otrzymała nasza koleżanka, Bogumiła Burda z sekcji plastycznej Impasto. Na konkurs wpłynęło 120 prac z całego województwa, a jego założeniem było przedstawienie piękna ziemi łódzkiej. Nagrody i wyróżnienia na uroczystej sesji Sejmiku Wojewódzkiego wręczył 19 grudnia marszałek Grzegorz Schreiber.

Naszej koleżance gratulujemy!

Żyć kolorowo

fot. Włodzimierz Sidor

W kawiarni ŁDK w dniu 9 stycznia 2020 r. została otwarta wystawa prac członków dwóch sekcji plastycznych, prowadzonych przez mgr Martę Siedlecką-Sidor. W czasie wernisażu liczni goście (m.in. prof. Ryszard Hunger, od pół wieku opiekujący się malarzami nieprofesjonalnymi Łodzi i województwa) mogli nie tylko cieszyć się widokiem niezwykle barwnych obrazów, ale także porozmawiać z ich autorami.

Pani Marta Siedlecka-Sidor, dumna ze swych podopiecznych, podkreślała, jak ogromne zrobili postępy. W folderze, wydany z tej okazji przez Galerię Kawiarnia – współorganizatora wystawy – napisała: „Nie bójmy się być sobą, cieszyć się, że malujemy, bawić się kolorami, uśmiechając się do świata, żyć kolorowo, magicznie – bo nasze obrazy, śmiejemy się, mają tajemną moc, żeby odmieniać dusze, nasze na pewno”.

fot. Włodzimierz Sidor

Powyżej
Marta Siedlecka-Sidor
przy plakacie z wystawy;
obok uczestnicy wernisażu
oglądają
i na gorąco komentują
eksponowane prace

Inauguracja
roku akademickiego.
W holu są już pierwsi
uczestnicy uroczystości

fot. Marek Marciniak

Inauguracja
roku akademickiego.
W pierwszym rzędzie
nasi dostojni goście

fot. Józef Gorzelańczyk

Inauguracja
roku akademickiego.
Jeszcze „ciepły” Biuletyn
cieszy się
wielkim zainteresowaniem

fot. Marek Marciniak

Nowy Rok po rosyjsku

Jest już pięcioletnią tradycją, że uczestnicy lektoratu języka rosyjskiego witają Nowy Rok w świątecznej atmosferze. W tym roku spotkaliśmy się w małej ukraińskiej knajpce, gdzie przy stole z tradycyjnymi potrawami tego regionu wspominaliśmy ubiegły rok i snuliśmy plany na rok bieżący.

Każdy z uczestników biesiady ma jakieś wspomnienia z wycieczki, podczas której mógł wykorzystywać znajomość języka rosyjskiego. Postanowiliśmy zorganizować konkurs. Na zajęciach każdy z nas kolejno zaprezentuje swoje wrażenia i zachęci pozostałych – oczywiście po rosyjsku! – do odbycia podobnej wycieczki. Dla zwycięzcy będzie nagroda!

Barbara Gorzelańczyk

Śledzik po polsku i... po japońsku

Język japoński jest wyjątkowo trudnym językiem i jego nauka, zwłaszcza w naszym wieku, jest sporym wyzwaniem. Z powodu zawilości językowych dojście do perfekcji jest raczej niemożliwe, ale same zajęcia są niezwykle interesujące i barwne. Gościmy sympatycznych wolontariuszy z Japonii, w różnym wieku i rozmaitych zawodów, i z satysfakcją obserwujemy ich zmagania z naszym językiem, który dla nich jest równie egzotyczny. W tym roku są to trzy przemiłe, młodziutkie Japonki: Hazuki Kosuge, Youkie Nemura i Misa Takei. Ich obecność ubarwia nasze zajęcia i wprowadza do nich elementy zabawy. Na przykład, poza nauką języka i kaligrafią, grałyśmy w japońską grę Fukuwari i uczyłyśmy się Algoritmu – japońskiej odmiany aerobiku z zabawnym tekstem i specjalnymi figurami. Miłym akcentem tego semestru była też wigilia. Polska tradycja przypadła do gustu naszym gościom; hitem były śledziki, które w pewien sposób łączą tradycje obydwóch narodów.

Ewa Podogrocka

fot. Masakatsu Yoshida

Święty Mikołaj

na sali gimnastycznej...

W piątkowy poranek, 6 grudnia 2019 roku, na zajęcia sekcji samoobrony zawitał święty Mikołaj! Tę miłą i słodką niespodziankę sprawił koleżankom i kolegom jeden z uczestników, Adam Błoch, rozdający przepyszne cukierki.

fot. Marek Marciniak

... i w Centrum Dialogu im. M. Edelmana

W tym samym dniu na spotkaniu sekcji kinematografii światowej starościna Maryla Świerkocka w imieniu słuchaczy była Mikołajem dla wykładowcy, mgr Elizy Gaust.

fot. Marek Marciniak

Wigilia literacka

Odbyła się, wbrew przesądom, 13 grudnia, ale było bardzo miło! Jak mówi jedna z uczestniczek, „pławiliśmy się w rodzinnym ciepłku”. Na spotkaniu zabrakło kilku osób, ale świętujący przesłali im życzenia. Świętowanie nie było zresztą zbyt długie, bo zaraz po przełamaniu się opłatkiem odbyły się normalne zajęcia, na których pani profesor Śniecikowska, jak zawsze, prowadziła dyskusję nad tekstami członków sekcji.

fot. Jola Jaśkiewicz

fot. Marciniak

Pan profesor Kokoszko
przymierzył
otrzymane przed chwilą
„kucharskie insygnia”

fot. Marciniak

Z wielkim
zainteresowaniem
słuchamy wykładu
o zajęcu na słodko

fot. Wanda Jankowska

Po znakomite potrawy
ustawia się
długa kolejka

Mistrzynie
poprawnej polszczyzny.
Od lewej:
Krystyna Fortuniak,
Bożena Szymańska,
Barbara Kowalska

fot. Józef Gorzelańczyk

Senator
Ryszard Bonisławski
prezentuje
pierwszą kronikę
naszej sekcji turystycznej

fot. Marek Marciniak

Poniżej:
autorzy tomiku
„Głosy Łodzi”
i ich przyjaciele,
uczestniczący
w promocyjnym wieczorze

fot. Jerzy Turant

Radosna trzydniówka chóru

„O radosne święta” – tak zaczyna się sycylijska pastorałka, którą od niedawna śpiewamy. Ale dla chóru ostatnie święta Bożego Narodzenia były również pracowite. Przede wszystkim dlatego, że przygotowaliśmy z tej okazji specjalny repertuar, zaproponowany przez naszą prowadzącą, panią Aleksandrę Ryłko-Sutowicz.

Próby rozpoczęły się 7 października 2019 roku. Z kalendarza wynikało, że mamy na opanowanie programu dziewięć spotkań. Czy to dużo? Czy starczy nam czasu, aby ta praca dała pożądane efekty? Na te pytania odpowiedź daje dopiero reakcja widzów.

Po raz pierwszy nowy program zaprezentowaliśmy 16 grudnia w Domu Pomocy Społecznej „Włókniarz” przy ul. Krzemienieckiej. Lubimy tam występować – jesteśmy tam oczekiwani, a uśmiech na twarzach słuchaczy i wspólny z nimi śpiew dodaje nam siły i chęci do pracy. Tym razem też otrzymaliśmy gorące brawa – a po występie, jak zawsze, czekał na nas poczęstunek.

Tuż przed koncertem na Krzemienieckiej dotarła do nas informacja o konkursie piosenek świątecznych i zimowych w ramach „Przystanku 60+”, który miał się odbyć w Łódzkim Domu Kultury już nazajutrz, 17 grudnia. Wzięliśmy w nim udział i... wyśpiewaliśmy wyróżnienie oraz 300 złotych.

Świąteczny program, przygotowany dla słuchaczy ŁUTW, zaprezentowaliśmy w auli 18 grudnia. Serdeczne przyjęcie, gromkie brawa i bisy to zawsze „miód na nasze serca”. Dziękuję za nie jeszcze raz w imieniu chóru.

Amiesiąc później pojechaliśmy na konkurs do Chełmna. Z sukcesem!

starościna Janka Kiwalska

Teatralne propozycje

Już drugi rok współpracujemy z Teatrem Nowym im. Kazimierza Dejmka, dzięki czemu nasi słuchacze mogą korzystać z ulgowych biletów na wybrane spektakle. Otrzymaliśmy także trzykrotnie bezpłatne wejściówki na przedpremierowe próby generalne nowych spektakli, co cieszyło się szczególnym zainteresowaniem. Ponadto dwa razy gościliśmy z wykładami dyrektora teatru, Krzysztofa Dudka.

W tym roku akademickim rozpoczęliśmy współpracę z drugim łódzkim teatrem – Teatrem Powszechnym – i korzystamy z wyjątkowo korzystnej cenowo oferty na wybrane spektakle. Ponadto nasi słuchacze mogą dołączać do specjalnych, bezpłatnych spektakli, przeznaczonych dla osób niewidomych i słabowidzących. Poza tym kilka osób z ŁUTW uczestniczy w warsztatach teatralnych dla seniorów, prowadzonych przez aktora Teatru Powszechnego, Arkadiusza Wójcika.

Informacje o aktualnych ofertach są na bieżąco zamieszczane na naszej stronie internetowej.

Weszliśmy tam – i nie możemy wyjść

Maria Sondej: Niedawno zostały panie wyróżnione na ogólnopolskim zjeździe UTW za działalność wolontariacką w Domu Młodzypokoleniowym Bednarska.

Roma Szczoczarz i Wiesława Kozłowska: – Nagrodziło nas Towarzystwo Inicjatyw Artystycznych „ę” za udział w projekcie prowadzonym na rzecz seniorów. Projekt nazywał się „UTW dla społeczności” i był finansowany przez „ę” z funduszy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Oprócz nas wyróżniono także UTW z Puław i Wodzisławia, wszystkie trzy „za szczególny wkład pracy”. Nasz „szczególny wkład” to była – i jest nadal – praca przy Bednarskiej, która zaczęła się w 2013 roku i trwa do tej pory.

fot. Małgorzata Bąk

Wiem, że nie zawsze działacie w ramach dofinansowywanych projektów.

– To prawda, w czasie tych siedmiu lat było wiele okresów „bezkosztowych”. Wtedy pracujemy z dziećmi i z seniorami, szukając do pomocy zarówno innych wolontariuszy, jak i sponsorów. Bo przecież trzeba czasem kupić karton czy farbę do malowania, a niekiedy soki i ciasteczka. „Bezkosztowo” działamy także OBOK projektów finansowanych przez „ę”. No bo co mamy robić, jeśli dzieciaki coś wymyślą, a to nie mieści się w idei projektu?

Proszę o przykłady.

– Pierwszy z brzegu. Przygotowany w ramach pierwszych projektów teatrzyk powinien przestać istnieć, gdy skończył się projekt. Ale on nadal żyje, bo dzieci z Bednarskiej ciągle chodzą z tymi występami do przedszkoli i bardzo je lubią. Nas to cieszy, bo właśnie o to chodziło: żeby „nasze” dzieci mogły pochwalić się na zewnątrz tym, co zrobiły. I ważne jest, że wiele naszych dotychczasowych działań jest w jakiejś formie kontynuowane. Weszliśmy tam i trudno nam wyjść, bo czujemy się jak domownicy.

Zaczynało nas dziesięcioro. Pierwszy projekt prowadził Wojtek Wachowicz, po nim pomagał drugi Wojtek, syn naszej koleżanki Zosi Huebner, cały czas wspiera nas bardzo Ania Staniaszek, regularnie prowadząc z dziećmi zajęcia plastyczne, nie do przecenienia była „męska pomoc” Zenka Cydzika przy remontowaniu dwóch szatni. Dzięki projektowi były pieniądze na materiały, ale to Zenek wykonał wszystkie prace.

Dlaczego zostaliście?

– Bo poruszyła nas praca z tymi dziećmi. A może sprawiła to taka scenka: wychodzimy z budynku, na schodach siedzi chłopczyk i krzyczy: „Ciociu, a kiedy zaczniemy nowy teatrzyk kukiełkowy?” Jak można było dziecku powiedzieć, że już nie przyjdziemy, że teatrzyk się skończył? Więc napisałyśmy następny projekt, potem następny....

Uważamy, że mamy sukcesy. Nie artystyczne, bo nie o to tu chodzi. Nas cieszy, gdy te dzieci nabierają pewności siebie, gdy nie czują się gorsze od innych. Kiedyś trudno je było wyciągnąć na scenę, dlatego na początku chętnie chowały się za kukiełki. Teraz są coraz odważniejsze.

Co na to wasze rodziny? Często nie ma was w domu...

– Na szczęście nie mają pretensji, a nawet nas wspierają i niekiedy pomagają. A okazję do pomocy mają bardzo często!

LEKTORATY JĘZYKÓW OBCYCH

Plan zajęć z języków obcych Rok akademicki 2019/2020

Lp	Język	Lektor/starosta grupy	Miejsce spotkań	Dzień tygodnia	Godziny
1.	Francuski	mgr Katarzyna Agaciak-Kubiak Maryla Sęk Bożena Kaczmarowicz Małgorzata Rutkowska	LLOYD WOODLEY English Language Centre Centrum Języka Angielskiego Narutowicza 86	poniedziałek sala 9	09.10 – 10.10 10.10 – 11.10 11.10 – 12.10
2.	Angielski	mgr Lloyd Woodley Barbara Żytko		wtorek sala 1	10.10 - 11.10
3.	Angielski	mgr Aleksandra Horodecka Halina Antas Irena Kujawska Honorata Więzowska		wtorek sala 12	12.00 - 13.00 13.00 - 14.00 14.00 – 15.00
4.	Angielski	mgr Małgorzata A. Kobierzycza Grażyna Popławska Grażyna Matulewicz		środa sala 10	10.00 – 11.00 11.10 – 12.10
5.	Niemiecki	mgr Maria Michalak Barbara Świątek Elżbieta Petera Bogusława Kuleszczyk		środa sala 9	08.50 – 09.50 10.00 - 11.00 11.10 - 12.10
6.	Hiszpański	mgr Joanna Rostocka Jolanta Trzepakowska-Malanowicz Adam Błoch		środa sala 11	10.00 - 11.00 11.10 - 12.10

LEKTORATY JĘZYKÓW OBCYCH

Lp	Język	Lektor/starosta grupy	Miejsce spotkań	Dzień tygodnia	Godziny
7.	Angielski	mgr Małgorzata A.Kobierzycka Andrzej Gryglas Aleksandra Umlauf-Cholewska Jadwiga Kolanek-Kraul Stanisława Jędrzejczak	LLOYD WOODLEY English Language Centre Centrum Języka Angielskiego Narutowicza 86	czwartek sala 9	10.00 – 11.00 11.10 – 12.10 12.20 – 13.20 13.30 – 14.30
8.	Angielski	mgr Aleksandra Horodecka Bogumiła Goławska Maria Chojnacka Monika Kubik		czwartek sala 10	12.15 – 13.15 13.15 – 14.15 14.15 – 15.15
9.	Rosyjski	mgr Grażyna Redlich Anna Gaponow		piątek sala 9	11.00 – 12.00
10.	Angielski	mgr Aleksandra Horodecka Barbara Małolepsza Wiesława Kozłowska		piątek sala 12	09.00 – 10.00 10.00 – 11.00

Dni i godziny mogą ulec zmianie. O każdej zmianie będzie powiadomiony starosta grupy

PROGRAM WYKŁADÓW

Rok akademicki 2019/2020
Semestr letni

Aula im. prof. Wacława Szuberta
ul. Lindleya 3/5

PONIEDZIAŁKI godz. 12.30

Data	Temat	Wykładowca
24.02.	Sztuka nowoczesna, czyli „wszystko, co wypłyje artysta, jest sztuką”	prof. dr hab. Aneta Pawłowska
02.03.	Proces Arthura Greisera przed Najwyższym Trybunałem Narodowym	prof. dr hab. Witold Kulesza
09.03.	Naturalne i antropogeniczne zanieczyszczenia żywności	prof. dr hab. Bożena Bukowska
16.03.	Zielona Łódź dla seniorów	mgr inż. Hanna Zdanowska
23.03.	Iran – kraj szalonych ajatollahów	dr Robert Czulda
30.03.	Dzieci – dobro prywatne czy publiczne?	prof. dr hab. Wielisława Warzywoda-Kruszyńska
20.04.	Tajemniczy świat storczyków	prof.dr hab. Maria Kolanowska
27.04.	Czym jest terroryzm i jak się go bada	prof. dr hab. Ryszard Machnikowski
04.05.	Walne zebranie	
11.05.	Film żydowski w powojennej Łodzi	dr Anna Ciarkowska
18.05.	Francuskie zapożyczenia w języku polskim. Wczoraj i dziś	prof. dr hab. Mieczysław Gajos
25.05.	Indukowane pluripotentne komórki macierzyste	prof. dr hab. Janusz Błasiak
01.06.	Pisarstwo Olgi Tokarczuk	prof. dr hab. Krystyna Pietrych

Wykłady ustaliły i do druku podały Irena Kujawska i Danuta Zawilska
Tematy wykładów i nazwiska wykładowców mogą ulec zmianie

ŚRODY godz. 12.30

Data	Temat	Wykładowca
26.02.	Kulturowe aspekty współczesnego kapitalizmu	dr Karol Franczak
04.03.	Najstarsze kościoły w Łodzi	mgr Ryszard Bonisławski
11.03.	Najpierw były ziółka, a potem pigułka. Ziołolecznictwo w służbie medycyny	dr Marcin Samosiej
18.03.	Aleksander Kamiński – kamyk na szafku	mgr Krzysztof Jakubiec harcistrz ZHP
25.03.	Ach, ta łaska nebeská, czyli czesko-słowackie nostalgii	dr Maria M. Nowakowska
01.04.	Spotkanie wielkanocne	występ chóru
15.04.	Fenomen II Rzeczypospolitej – fakty i mity	prof. dr hab. Przemysław Waingartner
22.04.	Chopin i przyjaciele	mgr Krystyna Pietranek-Kulis
29.04.	Czy można polubić reklamę?	prof. dr hab. Zenon Weigt
06.05.	Wątki filozoficzne w Odysei Homera; o poszukiwaniu dobrego życia	dr Joanna Miksa
13.05.	O improwizacji jako metodzie twórczej	prof. dr hab. Tomasz Bocheński
20.05.	Opera XX wieku	prof. dr hab. Ziemowit Wojtczak
27.05.	Socrealizm w architekturze polskiej; przypadek Łodzi	prof. dr hab. Artur Zaguła
03.06.	Zakończenie roku	

Wykłady ustaliły i do druku podały Irena Kujawska i Danuta Zawilska

e-mail: i.kujawska@onet.eu; dzawilska@toya.net.pl

Tematy wykładów i nazwiska wykładowców mogą ulec zmianie

Lp	Sekcja	Miejsce spotkanie	Dzień tygodnia	Godzina	Dzień w miesiącu			
					II 2020	III 2020	IV 2020	V 2020
1	KULTURY JAPONSKIEJ	Wydział Matematyki UŁ ul. Banacha/Matejki, sala 103D	poniedziałek	14.30	24	2, 16, 30	20	11, 25
2	LITERACKA	Wydz. Matematyki UŁ ul. Banacha/Matejki sala 103D	poniedziałek	14.15		9, 23	6, 27	4, 18
3	JĘZYKOZNAWSTWA	Wydział Filologiczny UŁ ul. Pomorska 171/173, sala 1.19	wtorek	10.15		3, 17, 31	28	12, 26
4	HISTORYCZNA	Instytut Historii UŁ ul. Kamińskiego 27, sala 103	wtorek	10.00	25	10, 24	7, 21	5, 19
5	KINEMATOGRAFIA POLSKA	Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych ul. Zachodnia 52/54	wtorek	12.00	25	3, 10, 17	7, 14, 21	
6	SEKCJA EKOLOGICZNA	Wydz. Biologii i Ochrony Środowiska ul. Banacha 12/16, aula A	wtorek	14.00		24, 31	28	5, 12, 19, 26
7	PSYCHOLOGICZNA	Instytut Psychologii UŁ ul. Śmugowa 10/12	środa	10.30	26	11, 25	8, 22	6, 20
8	KULTUROZNAWCZA	Biblioteka Wojewódzka im. J. Piłsudskiego ul. Gdańska 100/102	środa	14.30	26	11, 25	1, 22	13, 20
9	WIEDZY O TEATRZE	Wydział Filologiczny UŁ ul. Pomorska 171/173	środa	15.00		4	8	6
10	NAUK SPOŁECZNYCH	Miejsce spotkanie tabela str.	czwartek	10.30		12, 26	9, 23	7
11	HISTORII SZTUKI I MUZEALNICTWO	Biblioteka Wojewódzka im. J. Piłsudskiego ul. Gdańska 100/102	czwartek	12.30	27	5, 19	2, 30	14, 21
12	KINEMATOGRAFIA ŚWIATOWA	Centrum Dialogu im. M. Edlmana ul. Wojska Polskiego 83	piątek	11.00	28	13, 27	3, 17	8, 15
13	BIOLOGICZNO-MEDYCZNA	Wydz. Biologii i Ochrony Środowiska ul. Pomorska 141/143; budynek D, aula W12	piątek	13.00	28	6, 20	3, 24	29
14	NOWE TECHNOLOGIE	Wydz. Matematyki UŁ ul. Banacha/Matejki, sala 103D	sobota	10.00	29	14, 28	18	9, 23, 30
15	GRUPA ZDROWEGO KRĘGOSŁUPA	Wydz. Biologii i Ochrony Środowiska ul. Pomorska 141/143; budynek D, aula W12	sobota	12.30		21	4, 18	9

SEKCJE

Lp	Sekcja	Prowadzący i starosta	Miejsce spotkań	Dzień tygodnia	Godzina	Dzień w miesiącu			
						II 2020	III 2020	IV 2020	V 2020
16	JEZYKA I KALIGRAFII JAPONSKIEJ	mgr Masakatsu Yoshida Ewa Podgórska	Katedra Badań Wschodu UL ul. Składowa 41/43 pokój 107	czwartek	14.45	każdy pierwsze spotkanie 27.02.2020			
17	PLASTYCZNA impasto	mgr Jarosław Żero Anna Staniszek Jadwiga Prózyńska	ŁDK ul. Traugutta 18 IV p. sala 413	poniedziałek	09.00-12.00 12.00-15.00	3, 17	2, 16, 30	20	4, 18
18	PLASTYCZNA akryl	mgr Marta Siedlecka-Sidor Jerzy Tomaszewski Jolanta Piech		poniedziałek	10.00-13.00 13.00-16.00	24	9, 23	6, 27	11, 25
19	CHÓR (sceniczna)	mgr Aleksandra Ryko-Sutowicz Janina Kiwańska	Pałac A. Biedermann ul. Franciszkańska 1/3	poniedziałek	9.30	każdy pierwsze spotkanie 24.02.2020			
20	WARSZTATY FOTOGRAFICZNE	mgr Grzegorz Nowak Bogdan Lasota Krystyna Szwał	Wydz. Chemii UL ul. Tamka 12	środa	9.00 10.45		11, 25	8, 15, 22	6, 27
21	WARSZTATY KOMPUTEROWE	mgr Barbara Gorzelańczyk mgr Jadwiga Kropidłowska	Wydz. Chemii UL ul. Tamka 12	wtorek czwartek	wg zapisów				
22	WARSZTATY LITERACKIE	prof.dr hab. Beata Śniecikowska Marianna Kaczeński	Wydział Filologiczny UL ul. Pomorska 171/173 sala 2.04	piątek	10.00 – 12.30	28	13, 27	24	15
23	TURYSTYCZNA	mgr Ryszard Bonisławski Anna Jaskułowska	Miejsce wg planu	sobota	10.00	informacje szczegółowe str. 32			
24	BRYDŻ początkujący BRYDŻ zaawansowany	Tomasz Modrzejewski Tomasz Modrzejewski	Wydz. Chemii UL ul. Tamka 12 Dom Literatury ul. Roosvelta 17	poniedziałek środa	15.00-17.00 14.00-16.00	każdy szesć spotkań pierwsze spotkanie 02.03.2020			
25	SAMOPOMOCY	dr Maria Karasińska-Fendler	Aula im. Wł. Szuberta ul. Lindleya 3/5	poniedziałek środa	12.00-12.30 12.00-12.30	każdy pierwsze spotkanie 04.03.2020			

TEMATY ZAJĘĆ W SEKCJACH

SEKCJA KULTURY JAPONSKIEJ

poniedziałek 14.30

wykładowca *mgr Masakatsu Yoshida*, starosta *Ewa Podogrocka*

Historia i znaczenie świąt w Japonii

Data	Temat
24.02.2020	Kodomo no hi - Dzień Dziecka
02.03.2020	Tanabata - Święto Gwiazdy
16.03.2020	O bon - Dzień Zmarłych
30.03.2020	Shuubun no hi - Pierwszy Dzień Jesieni
20.04.2020	Keiro no hi - Dzień Szacunku dla Starszych
11.05.2020	Podróż po Japonii z II LO w Łodzi
25.05.2020	Pożegnanie wolontariuszek z Japonii

SEKCJA LITERACKA

poniedziałek 14.15

starosta *Maria Malec*

Data	Temat	Wykładowca
09.03.2020	Nowości literackie i wydawnicze	prof. dr hab. Krystyna Pietrych
23.03.2020	Nowości literackie i wydawnicze	prof. dr hab. Krystyna Pietrych
06.04.2020	Stulecie <i>Łąki</i> Bolesława Leśmiana	dr hab. Jerzy Wiśniewski
27.04.2020	Z notatek o sztuce Józefa Czapskiego	dr hab. Jerzy Wiśniewski
04.05.2020	O kolekcjonowaniu i kolekcjonerach (Georges Perec <i>Gabinet kolekcjonera</i> , Bruce Chatwin <i>Utz</i>)	dr Lidia Ignaczak
18.05.2020	Trudności w rekonstruowaniu historii (na przykładzie utworu J. Barnes <i>Papuga Flauberta</i>)	dr Lidia Ignaczak

SEKCJA JĘZYKOZNAWSTWA

wtorek 10.15

wykładowca *dr Izabela Różycka*, starosta *Barbara Uptas*

Data	Temat
03.03.2020	Onomastyka, czyli nauka o nazwach własnych Nazwy własne a wyrazy pospolite. Istota nazw własnych
17.03.2020	Rodzaje nazw własnych. Terminologia stosowana w onomastyce
31.03.2020	Nazwy osobowe, ich typy i pochodzenie
28.04.2020	Odmiana nazw osobowych
12.05.2020	Nazwy geograficzne i przymiotniki od nich tworzone
26.05.2020	Nazwy zwierząt i roślin, ideonimy i chrematonimy
02.06.2020	Wyrazy pospolite tworzone od nazw własnych

SEKCJA HISTORYCZNA

wtorek 10.00

starosta *Urszula Portalewska*

Data	Temat	Wykładowca
25.02.2020	W grodzie i na podgrodziu	prof. dr hab. Aleksander Böldyrew
10.03.2020	Jan Kalwin – życie i doktryna religijna	dr Małgorzata Karkocha
24.03.2020	Wpływ Katarzyny Medycejskiej na politykę i kulturę Francji	dr Małgorzata Karkocha
07.04.2020	Rządy Augusta II Mocnego	prof. dr hab. Witold Filipezak
21.04.2020	Jan III Sobieski pod Wiedniem (1683)	dr Piotr Robak
05.05.2020	Piotr I Wielki – narodziny imperium rosyjskiego	dr Piotr Robak
19.05.2020	Stanisław August Poniatowski jako reformator i mecenas sztuki	dr Joanna Orzeł

TEMATY ZAJĘĆ W SEKCJACH

SEKCJA KINEMATOGRAFIA POLSKA

wtorek 12.00

wykładowca *mgr Michał Wieczorek*, starosta *Maryla Świerkocka*

Zideologizowane kino wczesnego socjalizmu

Data	Temat
25.02.2020	Iwaskiewicz w służbie filmu socjalistycznego
03.03.2020	Życie Chopina w kinie wczesnego socjalizmu (210 rocznica urodzin Fryderyka Chopina)
10.03.2020	Moralna metamorfoza z Tatrami w tle
17.03.2020	Walka nowego ze starym - kinowe szlifowanie nowej brygady entuzjastów socjalizmu
07.04.2020 *	Osiem twarzy Dymyzy - w 120 rocznicę urodzin Adolfa Dymyzy
14.04.2020	Optymistyczna filmowa wizja młodych budowniczych socjalizmu
21.04.2020	Filmowa odpowiedź dlaczego socjalizm zatryumfował

*** wykład odbędzie się o godz.17.00 w Bibliotece im. Piłsudskiego (ul. Gdańska 100/102)**

SEKCJA EKOLOGICZNA

wtorek 14.00

Plan zajęć przekazała *prof. dr hab. Adrianna Wojtal-Frankiewicz*,

starosta *Jacek Bukowski*

Data	Temat	Wykładowca
24.03.2020	Blaski i cienie życia w mieście - czyli wyzwania i szanse jakie stwarza środowisko miejskie dla zwierząt na przykładzie awifauny miast	dr hab. Adam Kaliński
31.03.2020	Hiperkonsumpcja czy konsumpcja zrównoważona - dylematy współczesności	dr Agnieszka Wolańska-Kamińska dr Natalia Ratajczyk
28.04.2020	Woda w krajobrazie miasta: inne spojrzenie	dr Kinga Krauze
05.05.2020	Tabele przeżywania, czyli skąd wiemy jak długo żyjemy	prof. dr hab. Mirosław Przybylski
12.05.2020	Uwaga, roje owadów. Czy masowo wylatujące, ale nieklujące i nieżądające owady, są groźne dla człowieka?	prof. dr hab. Maria Grzybkowska
19.05.2020 *	Strategia przetrwania owadów - w grupie czy osobno?	dr Iwona Słowińska
26.05.2020	Tajemnice krypty w Bazylice NMP w Chełmie w świetle badań antropologicznych	dr Beata Borowska

*** zajęcia będą prowadzone w sali 501 A (budynek A, V piętro)**

SEKCJA PSYCHOLOGICZNA

środa 10.30

wykładowca *mgr Magdalena Kobylarczyk*, starosta *Gabriela Patora*

Data	Temat
26.02.2020	Czym zajmuje się psychologia procesów poznawczych?
11.03.2020	W jaki sposób myślimy i rozwiązujemy problemy?
25.03.2020	Skoncentruj się! Jak funkcjonują nasze procesy uwagi?
08.04.2020	Pojęcie traumy i jej możliwe konsekwencje
22.04.2020	Spektrum autyzmu – przyczyny, objawy, terapia
06.05.2020	Wyobrażeniowa reprezentacja rzeczywistości
20.05.2020	Trudne emocje u dzieci w wieku przedszkolnym

TEMATY ZAJĘĆ W SEKCJACH

SEKCJA WIEDZY O TEATRZE

środa 15.00

Wykładowca **dr Sebastian Zacharow**, *starosta* **Sylvia Tarowska**

Data	Temat
04.03.2020	Jean-Paul Belmondo i francuska Nowa Fala
08.04.2020	Charles Aznavour - gwiazda kina i piosenki
06.05.2020	Serge Gainsbourg i Johnny Hallyday - diabeł i anioł na francuskich estradach

SEKCJA KULTUROZNAWCZA

środa 14.30

Wykładowca: **dr Łukasz Grzejszczak**, *starosta* **Barbara Krajewska**

Data	Temat	Wykładowca
26.02.2020	Sztuka pisania listów - korespondencja pisarzy i artystów w zbiorach Biblioteki im. Piłsudskiego	mgr Elżbieta Domagalska
11.03.2020	<i>Moja Pietryna nocą</i> . Wspomnienia łódzkiego muzyka sprzed pięćdziesięciu laty	Wojciech Frankowski
25.03.2020	Historia Królewskiej Manufaktury Porcelany w Miśni	dr Łukasz Grzejszczak
01.04.2020	Kawa czy herbata... O serwisach i nie tylko	dr Łukasz Grzejszczak
22.04.2020	Grafika Stefana Mrożewskiego	dr Łukasz Grzejszczak
13.05.2020	Secesyjna grafika reklamowa	dr Łukasz Grzejszczak
20.05.2020	Nie tylko brylanty.... Biżuteria XX wieku	dr Łukasz Grzejszczak

SEKCJA NAUK SPOŁECZNYCH

czwartek 10.30

starosta: **Jan Janiak**

Data	Temat	Wykładowca	Miejsce wykładu
12.03.2020	Kultura folwarku jako zagrożenie dla rozwoju gosp. Europy Środ.-Wschod.	dr Łukasz Kutyló	Wydz. Ek.-Soc. UŁ ul. Rewolucji 1905r nr 37/39, sala T 401
26.03.2020	Sprawiedliwość i szczęście, sprawiedliwość czy szczęście?	dr Krzysztof Kędziora	Instytut Filozofii UŁ Lindleya 3/5, Aula IIIp.
09.04.2020	Relacje małżeńskie w oczach starożytnych Greków	prof. dr hab. Joanna Sowa	Wydział Filolog.UŁ, ul. Pomorska 171/173, Aula A5
23.04.2020	Dziedzictwo wielowyznaniowej Łodzi, cz.4	mgr Natalia Sczegielniak-Glica	Muzeum Miasta Łodzi Sala Lustrzana
07.05.2020	<i>Dzieci i ryby głosu nie mają</i> (granie podmiotowości moralnej)	dr Krzysztof Kędziora	Instytut Filozofii UŁ Lindleya 3/5, Aula IIIp.

SEKCJA HISTORII SZTUKI I MUZEALNICTWO

czwartek 12.30

wykładowca **mgr Małgorzata Misiowiec**, *starosta* **Roma Szczocarz**

Data	Temat
27.02.2020	Lucian Freud (1922 - 2011)
05.03.2020	Francis Bacon (1909 – 1992)
19.03.2020	Anish Kapoor (ur. 1954)
02.04.2020	Francesco Clemente (ur. 1952)
30.04.2020	Fernando Botero Angulo (ur. 1932)
14.05.2020	Olafur Eliasson (ur. 1967)
21.05.2020	Mark Tansey (ur.1949)

TEMATY ZAJĘĆ W SEKCJACH

SEKCJA KINEMATOGRAFIA ŚWIATOWA

piątek 11.00

wykładowca *mgr Eliza Gaust*, starosta *Maryla Świerkocka*

Kino blisko życia – Sekcja współtworzona z Centrum Dialogu im. Marka Edelmana

Data	Temat
28.02.2020	Noah Baumbach – Studium związku na ekranie
13.03.2020	Michael Steiner – Jak być Żydem?
27.03.2020	Fernando Meirelles – Co się dzieje za murami Watykanu?
03.04.2020	Matt Ross – Życie poza cywilizacją
17.04.2020	Taylor Hackford – Historia legendy jazzu i bluesa
08.05.2020	Alexander Payne – Alternatywna koncepcja ludzkości
15.05.2020	Bryan Singer – Historia zespołu wszechczasów

SEKCJA BIOLOGICZNO-MEDYCZNA

piątek 13.00

starosta: *Irena Kasprzak*

Data	Temat	Wykładowca
28.02.2020	Zaćma, choroba wieku?	dr n.med. Janusz Michalewski
06.03.2020	Choroba niedokrwienności serca	dr n.med. Zofia Czechowicz
20.03.2020	Choroba zwyrodnieniowa stawów – metody leczenia	dr n.med. Marcin Cabaja
03.04.2020	Cukrzyca	dr n.med. Zofia Czechowicz
24.04.2020	Pielęgnacja trudno gojącej się rany	dr n.med. Agata Litwinowicz
29.05.2020	Zespół metaboliczny	dr n.med. Zofia Czechowicz

SEKCJA NOWE TECHNOLOGIE

sobota 10.00

wykładowca *mgr Dawid Grzelak*, starosta *Józef Gorzelańczyk*

Data	Temat
29.02.2020	Windows 10 (konfiguracja, nowe możliwości, podstawowe funkcje oraz łatwa zmiana z Windowsa 7)
14.03.2020	Android/iOS dla każdego
28.03.2020	Podstawy poczty elektronicznej (obsługa oraz konfiguracja na telefonie)
18.04.2020	Bezpieczeństwo w Internecie (antywirusy, aktualizacje)
09.05.2020	Przeglądarki internetowe od kuchni (ciasteczka cookies, prywatność, wtyczki, blokowanie reklam)
23.05.2020	Darmowe ogłoszenia w Internecie (olx, allegro etc.)
30.05.2020	Bezpłatne dzwonienie (Skype, What's up, Facebook, Viber)

SEKCJA ZDROWEGO KRĘGOSŁUPA

sobota 12.30

starosta:

Data	Temat	Wykładowca
21.03.2020	Napinanie i rozluźnianie mięśni „lekarstwem na bóle kręgosłupa?”	Norbert Barski
04.04.2020	Dysku nie da się „wcisnąć” do kręgosłupa, ale...	Norbert Barski
18.04.2020	Czy wiesz, jak zadbać o dwa największe stawy? Rehabilitacja stawu kolanowego	Maciej Sokołowski
09.05.2020	Miej głowę na karku	Filip Heinrich

ZAJĘCIA SPORTOWE

Zajęcia sportowe będą prowadzone od dnia 24 lutego 2020 r

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Termin zajęć	Godz. zajęć
Sala Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Tamka 12 (Wydział Chemii)			
Tenis stołowy	mgr Jarosław Adamczyk	środa czwartek	10.30 – 11.15 12.30 – 13.15
Zajęcia z samoobrony	mgr Anna Jagiełło	poniedziałek piątek	9.00 – 10.00 9.00 - 10.00
Gimnastyka	mgr Dorota Karło	czwartek	13.15 – 14.00 14.10 – 14.55
Sala Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Styrska 20 (Centrum Sportu UL)			
Fitness prozdrowotny 50+ (sala muzyczno-ruchowa)	mgr Urszula Doboszyńska	środa	09.20 – 10.05 10.10 – 10.55 11.00 – 11.45
Gimnastyka (sala gimnastyki zdrowotnej)	mgr Teresa Węglarska	czwartek	13.35 – 14.20 14.25 – 15.10 15.15 – 16.00
Gimnastyka (sala muzyczno-ruchowa)	mgr Bogdan Kobierecki	piątek *pierwsze zajęcia 06.03.2020	12.35 - 13.20 * 13.25 – 14.10 *
Sala Uniwersytetu Łódzkiego, XIV DS, ul. Matejki 21			
Terapia tańcem	mgr Ewa Izydorczyk	wtorek	10.05 - 10.50 10.55 – 11.40
Gimnastyka	mgr Dorota Karło	środa	9.30 – 10.15 10.30 – 11.15
JOGA	mgr Aleksandra Zdziechowska	środa	11.30 – 12.40 13.00 – 14.10
Czi Kung Czi Kung Ćwicz. relaksacyjne joga jin	dr Mateusz Wiszniewski	czwartek	13.20 – 14.20 14.20 – 15.20 15.20 – 16.20
Gimnastyka	mgr Krzysztof Mielczarek	piątek	13.35 – 14.20 14.25 – 15.10
Basen Wyższej Szkoły Informatyki, ul. Rzgowska 17a			
Starosta	Termin zajęć	Godz. zajęć	
Anna Jałmużny Anna Kaźmierczak	poniedz., wtorek, czwartek	9.00	
Basen „Wodny Raj”, ul. Wiernej Rzeki 2			
zapisy na basenie	poniedz., środa, czwartek wtorek	8.15, 9.15 10.30, 11.30	

Opłata za zajęcia pływackie – każdorazowo przed wejściem na basen

Starsi i młodzi - wspólne działania

Jednym z ważnych tematów literatury gerontologicznej jest aktywność społeczna osób starszych. Sprzyja jej różnorodność potrzeb charakterystycznych dla różnego wieku oraz konieczność poprawiania jakości życia w wielu jego aspektach.

Człowiek w ciągu życia pełni różne role społeczne: partnera życiowego, rodzica, pracownika. Wszystkie one są różnie wykonywane, w zależności od osobistych cech jednostki, ale także od warunków geopolitycznych czy społecznych i przede wszystkim od osobistego doświadczenia każdego z nas i kontaktów społecznych w rodzinie, w pracy czy w miejscu zamieszkania. Bo przecież w różnych sytuacjach losowych możemy zmienić rolę społeczną, na przykład z osoby organizującej pomoc na rolę tej, która tę pomoc uzyskuje. Także miejsce pracy jest wyznacznikiem form aktywności społecznej, jaką uprawia człowiek. W świecie znane są przypadki, gdy instytucje państwowe organizują ramy dla społecznej aktywności. Przykładem może być niemieckie miasto Giessen, które zapraszało wszystkich pięćdziesięciolatków na doroczne spotkania, by – w razie potrzeby i w sytuacji osamotnienia – mogli znaleźć oparcie w rówieśnikach.

Tu ważna uwaga: właśnie w grupie równolatków ludzie mają podobne potrzeby. Dzieci muszą chodzić do szkoły, pracujący muszą chodzić do pracy, a ludzie starsi idą na emeryturę, ale w każdej z tych grup są potrzeby specyficzne, uwarunkowane dyspozycją psychofizyczną, stanem zdrowia czy cechami kontaktów społecznych jej członków – i to one właśnie wyznaczają sytuacje, w których konieczna jest pomoc. Na przykład przewlekła choroba, szczególne cechy psychiczne czy sytuacja społeczna powodują, że – albo, bezradni, szukamy pomocy, albo działamy na rzecz innych, pomocy potrzebujących.

Ważne jest, by zarówno przy poszukiwaniu pomocy jak i przy jej organizowaniu był pełny przepływ informacji o rodzaju tych potrzeb. Przykładem może być poczucie osamotnienia osoby, która ma słabe kontakty społeczne, bo nigdy się z nikim nie przyjaźniła, nie ma już rodziny, nie umie opowiedzieć o swoich kłopotach, a nawet traci możliwości samoobsługi. Takiej osobie trudno jest wyeliminować zagrożenia, mimo że mieszka w środowisku, w którym żyją i młodzi i starsi, bo nie jest w stanie o swoich potrzebach powiedzieć. Albo inny przykład: starsza osoba jest w konflikcie z rodziną i nie może liczyć na pomoc najbliższych krewnych. Zdarza się też, że w kręgu rodzinnym nie rozmawia się o kłopotach ze zdrowiem i młodsze pokolenie, nie mając świadomości potrzeb związanych z podeszłym wiekiem, nie jest w stanie należycie zaopiekować się starszym członkiem rodziny.

Dobrym terenem do wspólnych działań starszych z młodszymi jest środowisko lokalne. To tam właśnie mogą być zaspokajane potrzeby kontaktów społecznych i współdziałanie podnoszące jakość życia uczestników społeczności. Literatura gerontologiczna i publicystyka podaje liczne przykłady pozytywnych rozwiązań, opartych na współpracy mieszkańców z instytucjami, na przykład z samorządami, stowarzyszeniami społecznymi, fundacjami itp. Wypowiedzi osób działających w różnych inicjatywach społecznych wskazują na satysfakcję z podejmowanych działań, a także z własnego rozwoju. W ten sposób potwierdza się rola aktywności społecznej w kształtowaniu człowieka.

Brygida Butrymowicz

Drogie Koleżanki i Koledzy!

Serdecznie witam wszystkich entuzjastów turystyki i krajoznawstwa i zachęcam do korzystania z oferty sekcji turystycznej, zwłaszcza słuchaczy, którzy nie mieli jeszcze okazji uczestniczenia w naszych wycieczkach. W tym semestrze przygotowałam trasy, których dotąd wspólnie nie odwiedzaliśmy. Oto propozycje:

Wrocław, Legnickie Pole, Legnica, Lubiąż, Trzebnica. Wyjazd czterodniowy.
Termin: 18-21.04.2020

Kazimierz Dolny, Nałęczów, Lublin, Chełm, Zamość, Zwierzyniec, Szczepleszyn. Wyjazd czterodniowy. Termin: 8-11.06.2020

Jednodniowa wycieczka po województwie łódzkim. Termin: maj 2020

Mława, Nidzica, Olsztyn, Lidzbark Warmiński, Ryn, Reszel, Święta Lipka, Kętrzyn, Mikołajki, Ruciane-Nida, Mrągowo, Szczytno, Ciechanów. Wyjazd czterodniowy. Termin: 17-20.05.2020

Bielsko-Biała, Żywiec, Korbielów, Piłsko, Wisła, Ustroń, Koniaków, Cieszyn, Czeski Cieszyn, Pszczyna. Wyjazd trzydniowy. Termin: druga połowa września 2020.

Częstochowa. Wyjazd jednodniowy. Termin: początek października 2020.

Budapeszt, Eger. Wyjazd pięciodniowy. Termin: 12-16.10.2020

Jak Państwo widzą, są w powyższym wykazie niewielkie zmiany w porównaniu z zapowiedziami w poprzednim Biuletynie. Zmiany te wynikają ze wzrostu cen noclegów, przejazdów i usług turystycznych i dlatego skrócona została wycieczka do Lublina (z pięciu do czterech dni) i do Budapesztu (z sześciu dni do pięciu). W przypadku Budapesztu i tak koszt będzie niemały, jak na kieszeń emeryta (według cen na chwilę obecną wyniesie 1500 zł), ale krócej planować tego wyjazdu nie możemy. Przecież sama podróż zabierze dwa dni, a na zwiedzanie Budapesztu musimy mieć co najmniej trzy. To i tak za mało, żeby poznać piękno tego miasta, jego historię, najciekawsze obiekty, odkryć czar tego miejsca i może jeszcze coś zapamiętać. Poza wszystkim – takie tempo byłoby dla nas zbyt męczące.

Na koniec, jak zawsze, informacje techniczne:

Na wycieczki można się zapisać osobiście lub elektronicznie (e-mail jest pod tym tekstem), podając imię, nazwisko, pesel, nr telefonu. Proszę pamiętać, że zmiana decyzji w ostatniej chwili sprawi, że mogą być problemy ze zwrotem zaliczki. Należność za wycieczkę (zawsze zgodnie z podaną kwotą) wpłacamy na konto bankowe o numerze: **62 1020 3408 0000 4902 0375 5634**. Jego właścicielem jest ŁUTW, ul. Traugutta 18, 90-113 Łódź. Zaliczka powinna być wpłacona na konto w ciągu pięciu dni od momentu zamieszczenia informacji. Proszę więc śledzić informacje, zamieszczane przez sekcję turystyczną na tablicy ogłoszeń w holu auli wykładowej i na naszej stronie internetowej.

starościna Anna Jaskułowska
tel. 506 43 62 97; e-mail: annajaskulowska@poczta.onet.pl

Trasy sobotnich spacerów, opracowane przez pana Dariusza Chwalborskiego, który będzie także naszym przewodnikiem:

29.02.2020. Zbiórka przed posesją przy ul. Zachodniej 16 (skrzyżowanie Zachodniej i Limanowskiego). Trasa spaceru: ul. Zachodnia, ul. Bazarowa, plac Piastowski, ul. Rybna, ul. Wrześnieńska, ul. Wrocławska, ul. Piwna, ul. Limanowskiego.

07.03.2020. Zbiórka na ul. Kopcińskiego przy rondzie Solidarności (obok kościoła św. Teresy). Trasa spaceru: ul. Kopcińskiego, rondo Solidarności, ul. Źródłowa, park Helenów, park Ocalałych, skwer Gdański.

21.03.2020. Zbiórka przed archikatedrą przy ul. Piotrkowskiej. Trasa spaceru ulicami: Piotrkowską, Czerwoną, Wólczańską, Stefanowskiego, al. Politechniki.

04.04.2020. Zbiórka na przystanku tramwajowym linii nr 12 przy CKD Szpital (ul. Pomorska). Trasa spaceru: ul. Pomorska, przystanek kolejowy Łódź Stoki, szpital CKD Uniwersytetu Medycznego, ul. Małachowskiego, park im. Baden-Powella, ul. Niciarniana, al. Piłsudskiego.

18.04.2020. Zbiórka na placu Pokoju przy ul. Wierzbowej. Trasa spaceru: ul. Wierzbowa, ul. Jaracza, park Staszica, ul. Narutowicza, ul. Tramwajowa, al. Grohmanów.

25.04.2020. Zbiórka na skrzyżowaniu ulic Żeromskiego i Żwirki. Trasa spaceru ulicami: Żwirki, Gdańska, Wólczańska, al. Kościuszki, Piotrkowska, Wigury, Sienkiewicza, al. Piłsudskiego.

16.05.2020. Zbiórka przy dworcu kolejowym Łódź Kaliska, obok rzeźby Czółenka. Trasa spaceru: ul. Karolewska, al. Unii Lubelskiej, ul. Krzemieniecka, ul. Wileńska, al. Bandurskiego, ul. Bratysławska, ul. Kusocińskiego.

Przypominamy: wszystkie spacery zaczynają się o godz. 10. W razie deszczu spacer zostanie odwołany.

fot. Józef Gorzelańczyk

Sluchacze ŁUTW
na placu Zamkowym w Pradze
(wycieczka 22-27.09.2019)

Dotknęliśmy historii *

Bydgoszcz nie sprawiła nam takiej satysfakcji, jakiej oczekiwaliśmy, a przyczyną była nie najlepsza pogoda i... przewodniczka, której głos ginął w hałasie jadących tramwajów i samochodów. Jest tam jednak kilka ładnych miejsc, które zasługują na uwagę, na przykład rynek w centrum miasta czy jedna z atrakcji turystycznych – fontanna „Potop” z 1904 roku, przedstawiająca scenę, gdy w czasie biblijnego potopu giną zwierzęta i ludzie. Ciekawa jest także przystań z barkami i nowoczesna Opera Nova, usytuowana w malowniczym zakolu Brdy. Byliśmy tam na musicalu „My fair lady”, ale spektakl niezbyt się nam podobał. Był dużo słabszy od znakomitej łódzkiej realizacji.

Następnym etapem wycieczki był Toruń, który zachwycił nas urokiem starego miasta i zabytkowych kamienic. Jedna z nich w połowie XV wieku stała się własnością rodziny Mikołaja Kopernika i tam prawdopodobnie urodził się on sam. Toruńską starówkę licznie odwiedzają turyści różnych narodowości, a wśród nich brylowaliśmy także my – studenci Uniwersytetu „Dojrzałego” Wieku.

W programie pobytu w tym mieście, oprócz standardowego zwiedzania, były i toruńskie pierniki, i piwo z browaru króla Jana Olbrachta. Toruń, jak mówią znawcy tematu, to „Rydzik, piernik i Kopernik”, o czym ze swadą i humorem opowiadał nam znakomity przewodnik. Od niego wiemy, że założona przez Tadeusza Rydyka Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej prowadzi studia na bardzo wysokim poziomie, na przykład na informatyce wykładają profesorowie z amerykańskiej agencji kosmicznej NASA. My zwiedziliśmy kościół NMP Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II, zbudowany z inicjatywy o. Tadeusza Rydyka. Choć wielkością nie imponuje, to jednak robi wrażenie. Jest tu pięknie, czysto i przestrzennie, na każdym kroku widać dbałość gospodarza.

Już wiemy, że jeden dzień na Toruń to zdecydowanie za mało, może kiedyś uda się przyjechać tu na dłużej.

W drodze powrotnej zajrzelśmy do Strzelna, które zaskoczyło nas swoją historią, związaną z królem Bolesławem Krzywoustym. Zwiedziliśmy kościół Świętej Trójcy – trzynawową bazylikę, w której najcenniejszymi i najbardziej znanymi zabytkami są romańskie kolumny z XII wieku. Na jednej z nich przedstawione są personifikacje cnót (między innymi sprawiedliwość, mądrość, cierpliwość), na drugiej – personifikacje przywar (gniew, pycha, rozpusta). Można powiedzieć, że pod tym względem nic się do dzisiaj nie zmieniło, cnoty i przywary są ciągle takie same.

Położona obok kościoła rotunda św. Prokopa to największa w Polsce romańska świątynia, zbudowana na planie koła. Jak zapisał w kronice Jan Długosz, została konsekrowana 16 marca 1133 roku, a jej fundatorem był król Bolesław Krzywousty, który w niej bywał. Tak więc my również chodziliśmy po posadzce, po której stapał Bolesław Krzywousty. Dotknęliśmy historii.

Henryk Gralak

*wycieczka do Bydgoszczy i Torunia odbyła się 11 i 12 października 2019

Uczestnicy lektoratu
języka rosyjskiego
witają Nowy Rok.
W środku lektorka,
mgr Grażyna Redlich

fot. Roma Szczocarz

Wigilia
w sekcji
kultury japońskiej.
Wolontariuszki
z Japonii
degustują
polskie potrawy

fot. Beata Pędziwiatr

Słuchacze ŁUTW
w Bydgoszczy
(wycieczka 11 i 12.10.2019)

fot. Henryk Gralak

Licytacja, wist... i bez jednej

Grupa członków naszego uniwersytetu uczestniczyła w realizacji projektu Polskiego Związku Brydża Sportowego, który chciał spopularyzować ten sport wśród seniorów. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach – dla początkujących i dla zaawansowanych. Prowadził je Tomasz Modrzejewski, międzynarodowy mistrz brydżowy.

Było trochę teorii: kompleksowy system licytacyjny, licytacja dwustronna, zasady poprawnego wistu. Ale przede wszystkim była prawdziwa, sportowa rozgrywka na trzech lub czterech stołach, z turniejowym zapisem i fachowym omówieniem rozdań. Wszyscy czuliśmy się zwycięzcami i zyskaliśmy poczucie czasu dobrze spędzonego.

Zgodnie uważamy, że zajęcia brydżowe jako formę aktywizacji naszych szarych komórek warto byłoby kontynuować.

Barbara Gorzelańczyk

fot. Barbara Gorzelańczyk

Na drugim planie
Tomasz Modrzejewski
(w trójkolorowej bluzie)

Grzyby znane i mniej znane

Jest taka sekcja, której zajęcia często mają niekonwencjonalny charakter: łapaliśmy ptaki o nazwie dzwońce, budowaliśmy karmniki dla ptaków. Tym razem miało być grzybobranie, na które sekcja ekologiczna wybrała się 8 października 2019 roku. Spotkaliśmy się w Leśnictwie Miejskim (Las Łagiewnicki), a że padał deszcz, przyszliśmy więc odpowiednio przygotowani: peleryny, kurtki nieprzemakalne z kapturami, buty trekkingowe, kalosze, parasole i niezbędny w tej sytuacji dobry nastrój. Największy parasol miała nasza wykładowczyni, dr hab. Izabela Kałucka!

Trochę grzybów udało się nam znaleźć, choć dostrzec je w strugach deszczu nie było łatwo. Znalezione okazy omawiała pani doktor. Zdjęć, z wiadomych powodów, nie mamy.

Marek Marciniak

Marian Skolasiński (1945 – 2019)

Zapisał się do ŁUTW w 2014 roku, aby zapłacić pustkę po zakończeniu pracy zawodowej. Ta decyzja okazała się dla Niego wyjątkowo trafna.

Od początku był bardzo aktywnym członkiem naszego stowarzyszenia. Był człowiekiem bardzo pogodnym, miłym, uczynnym i koleżeńskim. Szczególnie zaangażował się w działalność sekcji turystycznej, stając się bardzo pomocnym w pracy starościny tej sekcji. Uczestniczył w prawie wszystkich wycieczkach, co sprawiało mu wielką radość i satysfakcję. Zawsze siedział na końcu naszej gromadki i pilnował, żeby się nikt nie zawieruszył.

Systematycznie brał także udział w spotkaniach koleżeńskich w Domu Literatury, wytrwale tańcząc po kolei ze wszystkimi paniami i rekompensując tym samym stały niedobór panów na tych imprezach.

Szkoda, że tak krótko cieszyliśmy się towarzystwem tego miłego, pogodnego kolegi, którego optymistyczne nastawienie do życia udzielało się otoczeniu.

Mariana pożegnaliśmy w pogodny, bardziej wiosenny niż październikowy dzień. Spoczął na cmentarzu katolickim Na Dołach.

Zapamiętamy Go jako człowieka idącego – wbrew przeciwnościom losu – w słoneczną stronę życia.

Członkowie i sympatycy sekcji turystycznej ŁUTW

Jadwiga Rozwadowska-Szymalska

fol. Jarosław Żero

Bogusława Burda

fol. Jarosław Żero

Jadwiga Głażewska

fol. Jarosław Żero

Jadwiga Gulińska

fol. Jarosław Żero

Mariola Gosławska. *Katedra w Sandomierzu*

fol. Marta Siedlecka-Sidor

Lena Torzewska. *Kraina lodu*

Zofia Bas. *Peonie*

Grażyna Rakowska. *Pejzaż zimowy*

*Reprodukcje
na tej stronie
Marta Siedlecka-Sidor*

Barbara Marut. *Nastrój*

Jerzy Tomaszewski. *Zakole Pilicy*

Anna Potocka

Bogdan Lasota

Anna Chmal

Bogumiła Burda

Halina Stratyńska

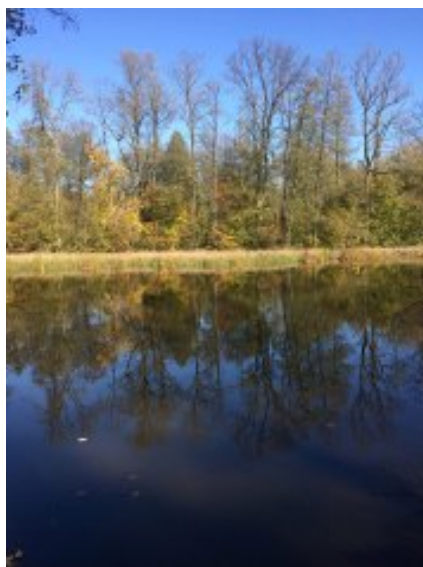
Ela Oleksiewicz

Teresa Giza

Marek Marciniak

Krystyna Szwał

Mozaika – to słowo najlepiej chyba opisze przedstawiany Państwu wybór tekstów uczestników warsztatów literackich. Jak w każdej dobrej, artystycznej mozaice, wybór nie jest jednak przypadkowy. W publikowanych tu utworach znajdziecie Państwo słowa i obrazy związane z najważniejszymi, najsilniej poruszającymi emocjami i zdarzeniami. Miłość, bliskość, samotność, odchodzenie. Z drugiej strony – najpowszechniejsza codzienność. A wszystko prezentowane z niezaprzeczalnym talentem, cichą mądrością, a nierzadko też – z przymrużeniem oka.

Miłej lektury!

Beata Śnieciewska

Gołębiarka *Krzysztof Kozłowski*

Szła zawsze wolno
W wyblakłej sukience.
Za nią gołębie, chyba ze sto.
Ogromny plecak, dwie bańki wody,
W torbach utarty suszony chleb.
Już jej nie widzę i gołębie ktoś przegnał...
Idąc, w tym miejscu zamykam oczy.
Natrętny obraz, coś jakby sen...
Gdzie ptasi anioł obrasta piórami.
Z dnia na dzień bledsza i coraz jej mniej.
Jej suknia zmienia się w dym niebiesko-biały
I leci tam, gdzie gołębie dawno odleciały.

Najważniejsze słowa *Zenon Cydzik*

Ciemne włoski pieją w różne strony,
Grzebień złamał już kolejny ząb.
Mój łobuz wesoły, trochę zakręcony –
Mikołaj, pokoleń nowych zęb.

Cudowne loki, figle w oczkach,
Rajtuzki na odwrót, psotna minka.
Cóż to za dziwadło, przekorne jak srocza?
Ach, słowo ulubione – to moja Justynka!

Bij serce, bij *Zofia Fiuk*

Życie jest krótkie
a cel mojej drogi daleki
Bij, serce, bij.

Życie krótkie
czas więdnie
jak zerwany kwiat
Bij, serce, bij.

Gdy niemoc ogarnia nas
nim zapadnie mrok
uchwycić wesołą myśl
zatrzymaj na chwilę.

Bij, serce, bij.
Biegnij i łap swój cień
zanim przepadnie.

*** *Jola Jaśkiewicz*

proszę
chodź ze mną
w miłość cię ubiorę
na puszystym obłoku
do gwiazd zabiorę
i ukryję w skrzydłach wiatru
snującego pajęczą nić nad ziemią
może zapłaczę się jakaś
w moim oknie
i zrobię szal
dla ciebie

Wódka i śledzie *Eugeniusz Dolat*

Gdy ją zwabiłem raz do ogródka,
szal ona miała długi. Rozwódka.
I bez ogródek mówię: - Szampana
się napijemy! – Przepraszam pana,
lecz wołę wódkę oraz śledzika.
„Ale kobieta – tak myślę – dzika!
Chociaż ma rację, lepsza jest woda,
bo szybciej wchodzi w głowę i w uda”.
Opróżnialiśmy do dna kieliszki.
A na sałacie dwie wiotkie liszki,
spłotły w przedziwnych wykrętach ciała.
Ja też tak chciałem i ona chciała.
Szal rozkładamy długi na trawie.
Nagle ból brzucha. Śledzi nie trawię.

Limeryk *Barbara Jadwiga Kowalska*

Pewien Jerzy z Kazimierza
Strój kąpielowy przymierza:
- Nie byłem zbyt aktywny,
Za duży mięsień piwny –
Tak żonce swojej się zwierza.

CUD *Elżbieta Hanna Bukowska*

Wyraz CUD kojarzy się niektórym z czymś, czego nie ma. Inni twierdzą, że jest, że się zdarza. CUD to może być skrót od słów:

C – ciało,
U – umysł,
D – dusza.

Tak, te trzy określenia razem mogą oznaczać istotę żywą – człowieka.
Czy tylko? Ciało, rzecz fizyczna, materia. Dusza zaś jest niematerialna. To energia. Umysł kojarzy nam się z rozumem, mózgiem, z myśleniem. Czy tylko ludzie myślą, czy tylko oni porozumiewają się ze sobą i z Innymi? Przecież zwierzęta i rośliny też się porozumiewają między sobą. Zagadka. Czy taka jak znaczenie słowa CUD i to, czy on istnieje czy nie?
Dla mnie CUDEM jest właśnie połączenie tych trzech wyrazów. Życie jest cudem, obojętnie, jak powstało i dlaczego. Czy to nie CUD, że istnieje życie takie jak to na naszej planecie, Ziemi. To, że napisałam tych kilka zdań, to też połączyło ciało z umysłem. Też mam duszę i ona ponoć jest nieśmiertelna.
Trzy słowa, każde ważne, a w połączeniu stają się cudem istnienia.

Okruchy rzeczywistości *Ela Skalbania*

okruchy rzeczywistości
przedzierają się przez myśli
kraty mury doświadczenia
pragnienia drocą się z odrazą
obawy z ryzykiem
krnąbrność pokonuje ciszę
muzyka nie uładzi tęsknoty
zmęczona beznadzieja
próbuję otworzyć oczy
zardzewiałe powieki
szukając kluczy
myśli dryfują po oceanie obowiązku
tu i teraz
teraz oddycha czadem smutku
jutro proponuje krzyczyć
fajerwerkami zdarzeń
okruchy rzeczywistości
w diamentowym beczasie
migoczą czekają obiecują

ŁUTW odznaczony jest Odznaką „Za Zasługi dla Miasta Łodzi”

Nie ma na starość lepszego leku
niż Uniwersytet Trzeciego Wieku

Helena Fryś

老後の良薬は無し
第三世代大学に勝る

There is no better medicine for old age
than the University of the Third Age

On ne peut pas à la vieillesse mieux remédier
que l'Université du Troisième Age fréquenter.

Es gibt keine bessere Arznei im späten Alter
als die Universität des dritten Lebensalters

Ne ekzistas pli bona medikamento
kontraŭ maljunaĝo kiel Uneversitato de Tria Aĝo

No hay mejor medicamento contra la edad
que la Universidad de la Tercera Edad

Лучшего лекарства от старости нет
чем Третьего Возраста Университет

Non è mai troppo tardi per recuperare ciò che hai perduto
Vieni all'Università della Terza Età
a saprai quello che non hai mai saputo

Wydawca: Łódzki Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Heleny Kretz
ul. Traugutta 18, 90-113 Łódź, tel./fax 42 632 11 93
www.3wiek.uni.lodz.pl, e-mail: lutw@uni.lodz.pl

Pomysłodawca Biuletynu – Henryk Walkowski
Projekt logo ŁUTW – Maria Kulikiewicz
Projekt okładki: – Zofia Łobacz

Zespół redakcyjny: **Maria Sondej**,
Alicja Korytkowska, Danuta Zawilska
Współpraca Aleksandra Wiktorowska

Do użytku wewnętrznego. Nakład 1200 egz.